

Staka

Yngimundur er viss í vanda
hans vinnu eina drukkum skáp
Roknum frá honum illan anda
eins og Davíð gerði við Sál.
Ókunnur höfundur.

- Bilsbjörn.

Esgrímur Kristinsson.

Yngimundur gamli.

Blad ungamennafélagsins „Valrsdaluvegur“.

[Lötublað] Föstudaginn 26 janúar 1934. [XIII árg.]

Að fylgjast með tímanum.

I

Það er: að svo margir, sem minnir sjú,
svo sjú þeir og ólíkir. — — —
þótt mun meira fullyrða, að í þessum
orðum felst meir en hálfur samleikur
og viss er um það, að engir þeir hafa
sama sjónhring. Aflur er margt, sem
stúlar að því að gjöra samtíma minna
hlitstafa hvora öðrum; — hinar yfri atstæður

mynda him svokalladar aldorhatt
sem aftur á móti veldur því, að ein
kyndlið & líblíulega annari ílík.

Fyrir samtíma minnum byggja málkú
sögur skilyrði, en það ríður í, að hver
einstaklingur, finni það hlutverk að vinna,
sem gjövi hann að niðrum manna,
En nú er það ^{sva} oft og tíðum, að einn orkar
eigi því, sem hver eiga hagi með. - Því
eru höfðingur hafi og verða að mynda
það sem við nefnum fjelagsleg sam-
lök til framgangs velferðar sinna.

Ég hygg að það sjá einhvern hver megin-
ástæður til grundvallar því, að fjelags-
skapur fjöldans megi vel lánast og
þessi því hver einstaklingur að hafa þor
í huga. Reglurnar eru: þekk þú sjálfan
þig - og - reynt að skilja aðra.

II

Fjelagitt akkar er nú búið að stafa
um nakkur ár. Það var stafrat upps
úr málfundafjelagi því, sem hjó í
sveitinni starfati. Nakkur menn eru

enn í ungomannafjelaginu, sem stólu
af stafrun þess, og gátu þeir því sagt sögu
beggja fjelaganna.

Jafnframt því, sem segja mátti, að
ungumfjell "Vatnsdalungur" eigi líður
sina að þakka "Málfundafjelagi" "Áskreppungu"
hefir það fengið gmislegt í ~~orð~~ orð. Jónsar
venjur, gmisu síð, gmis mál og skal ég
nefna hið svokallata samkomuhúsmál.

Mér er eigi kunn forþaga þessa máls
hjá hinu fyrra fjelagi, því svo langt nær
minni mátt eigi, þá man jeg það að,
að til allsnaþora átaka kom að situstu
um málið, og mun hafa verið góð áttun-
um kastmál og það, hvar hvið skyldi standa
o. s. þv. En framkomd varð engin, og það
er mér eigi grunlaust, að málið hafi
rekið allmikil í eftir því, að breytt yrði til
og fjelagitt gert að ungomannafjelagi.

Litum nú á gang málsins síðan.

Slóð hefir orðið akkar starf? Málið hefir
sva sem ekki fallit niður, heldu sattu svá að
segja öllörin og það stundum, að þessum
miklu og mér finst meiga kalla það

"onátt onáttanna" innan stópsvirts fjelagsins.
Mátt sumur vit líka að safna í sjólinum
frá hægri gangi. En er ekki samleiðum
sí, að eftir því sem sjóurinn verður minni
á huginum fyrir máttinn? Og held að
svo sé, ef undan eru skildin, þeir sem
hafa fát og fát, - hinni eldri
fjelaðar. og vilja því eigi skilja vit þá
fyrir en í öngri höfu. Og þetta er ekki fyrir
deyft hinna yngri manna ringörku.

Mátt þó eigi þess hjá hverjum einum alment
niordit, fyrir þá, að þá er orðit í allt eins
og þá hefir verið grundvallar hægri líb.
Tökiforit er líb, fálkít orðit fát og á
hófandi holti í sveitum - eins kemur,
annar þess - og fleiri leidis líb líbreytningu
ungu fálki, en á þess vor, meðan helsta
í orðit vor, að heimsökja þessingjuna
eða safnað saman einhvers stótar innan
sveitanna þar sem um hversinn vor að
ræða. Ef þetta er sátt, sem hjá ségja, er
mátt að verða á eftir límanum; vit
trúum að þessum hinna vonlausu baráttu
sem þeir gjöra er ekki skilja sine sam-

lit staframtíl, en helja allt best eins og
fátis eða afi háfu þá - en - á öllum
líma.

Engin skildi skilja mig svo, að þá sé
mi best ís því, sem komit sé að leggja
áras í bát. Nei: vit skulum halda áfram
áfram; en eftir niðrum leitum, leitum
framtíðarinnar.

III

Margt hefir breytt hin sitari árin. Það má
segja svo, að þess manna, sem mi sumit-
aldrá eða vel þá, megi muna þess
límana, svo stórkígar hafa framfarir
orðit þá sem af er 20 áldinni. Óþjáknami-
leg afleiðing þess, er breytt viðhorf, frá orðit
írs. Vil jeg þess nefna d. d. breytingar á
mentum þess þess. Íllum gamli árin
á þessum mennum, sveit heimilum, hvefur
er ~~þess~~ smátt og smátt fyrir, hinni
niðru afgjafum - skulumum. Þá er þá
eigi allur minn að þessu sinni að ræða um
fráðsluátt, líb þess er minn bláttis of lok-
markað. Þátt vera þessu að jeg fátist

sitar lit þess í sambandi við þetta mál,
sem jeg rati um nú. En Stefnan virdist
þessi: Ad í hvarju fradlu-hjeroti komist á
föt heimavistarskólar fyrir börn, þar sem
hent sje eflis nýliskan atferðum og mál,
sem fullkomnum útbúið.

Nú er það spurningin: Á slíkum skóli at
rísu upp hjér í sveitinni, í náninu framtil?
Reynslan sker vitanlega í þessu. En ef
sua fari at hjér svaroti spurningunni jítandi,
við jeg ólita at það sje beinlínis laus fyrir
okkur at samkomuhúsið er einn eigi læst
þvi all mális mót þvi at þar yfði sam-
komustödur hreppbúa. Hvoru lvegga þarf at
vera vel í: sveitir sett — fyrst og fremst —
og kemur þar margt til greina: vegarsam-
bænd, nokkun rafmagns, jórakstí, (þar með
latin skógrakstí) leitvelli til úti þrálla o. fl.
o. fl.

Hjér þarf stórt atak; en mundu þar ekki
vita margar hendurnar sem hjétu það?
Málit er sameiginlegt allum Vatnsdalum
eldri og yngri, hvort sem þeir eru búsettir
í sveitinni eða bústfluttir, ef þeir kunna

sinum askustáð. Eigi þatti mig ólíklegt at
fyrir tákist migi stóks af opinberu sje.

IV

Eg hef nú í sem skyttu máli lagt fram
skólanis minar. Ef til vill reynast þar
skjýfborgis einar, e. d. v ekki. Tilgangur
minn er sá at varpa ljúbruti í það mál,
sem jeg vil nú kalla framtil or fjelagsmál
okkar ungomanna-fjelaga. Ef þarf krefjum
íj nákrata gjmslegt þvi við komandi sitar.

Fjelagskap okkar hefir verið brugðit um
það at hann veri atkvatalitill og dauður
og at hann mundi lita út af ef eigi
gæti sjúur fjelagsmáli eða m. ö. o okkur
er brugðit um þraskaleysi í fjelagsmálum.
Þetta eru þungar ákvarur og verst er ef þar
eru í rökum byggjar. Markmið ungomanna-
fjelaganna verður eigi mital við þessum
eingöngu, en þá eru þeir aft þessu hluta
sem gjóra skal, í sumum tilfellum.

Með nýju ári blasa við nýjum leitir, nýjja
möguleikar. Okkur askunnumunum leggja
þessa leitir opnar, og það er undir okkur

sjálfum komit, hvort vit líkum saman
saman höndum under mecki ungr-
menningafræðingum, svo að þeir
mezi verða til þess að islenzka orka
eigi fang á hinum eiginlegu vörðmá-
tum, sem vjer nefnum manndil og
menningu.

Grimur Þrastarson.

Ráðuhöld í „Uvassarnum.“

Þessa menn vit þekkjum nóg,
þá sem setur halda.

Lafa gulli og grænum skóg,
geti þeir mót til valda.

Boikin leford signa best,
svilla filu oraga.

En smalar sem á fimma flest,
þá þá bein á oraga.

Labbar sötlin liðsins
löfing, midurdrögum
metan heilög hástjettin
hilar vata á greinum.

Ritshjóði.

Um bannmálit.

eftir Tryggva frá Stöli.

Í bannmálinu skiptast menn í þor-
flokka. Annarsvegur andbanninga,
sem vilja hafa vírförða í landinu,
sem fullragir fullkomlega eftirspurninni
Slirsvegur bann-menn, sem annað þveggja
vilja ítrýma vírförð og vírförð
með öllu, eða að minsta kosti láta
silja vit það ástand sem við er.

Spávar vírförð.

Við er það alþekkt að vírförð er
skadleg frá heilsufræðislegu sjónarmiði
en ekki skal forð til í það frekar hér
Annad mál er það að jóns vilja vinna
það til, að spilla heilru sinni, til
að njóta stundargleði Þakkusar, um
það er í rauninni ekkert að segja frá
persónufrelsislegri sjónarháð sjá.

Þar verður hver og einn að velja og hafa
eftir eigin manndómi. Eru vafalaust
mál er það, að nauðsynlegt er að stilla
vírförðinni í líf að svo miklu líti

sem auðit er, og starfrakja bindandi,
einkum til þess að komna í veg fyrir að
arkulíðurinn verði þakkuð að bráð.
Þess þegar við horfid er þannig sem nú er.
Meiri hluti við fjólar að kvæðagreiðslunna
s. l. haust vill afrenna bannid og ekker
líklegur er að næsta reglulegt alþingi geri
það, þá sýnist þarlega sjálft að lala um
hvort þess er heldur að einu það sem fram-
kvamanlegt er í þessu máli, eða öllu
heldur það sem framkvamanlegt er.
Þess og kunnugt er þessu gengið all er við teygja
að sjá um að gildandi áfengis lögunum hafi
verid hlýtt. Lögin hafa verid marg brottur
báð með því að smygla vinni inn í landid
og ríðar er ekki síst þess að lala þess með
í reikvinginn, að vin er framleitt þess í
landi í öllum stíl, vor þrátt fyrir alla
þessara, allar skil og þessu á milli, má ganga
sít frá því sem í hrekjandi vissu að
ludrei verid þess að útrýma því á meðan
þessu á milli manna er þannig að þess
leggja þessu mikil í söluvar til að gefa
neitt vinnu, eins og þess hafa gent og gera um.

× Það er ekki ríð að þessu til lögunna það að
menn ~~er~~ megi ekki drekka vin, þessu ekki
er þess að fram þessu þessu lögunum
Þessu verdur þessu að þessu mennina
vor að þessu vilji ekki neita vinnu, jafnvel
þó það er við þessu.
Þessu verid meira manndóm þessu manna sem
ekki neita vinnu af því að þessu á milli það
í höll, eða ásamandi, heldur er þessu manna
sem ekki neita vinnu af því að þessu getur
þessu á milli í það, þessu þessu verdur
á þessu það þessu, að ekki er framkvaman-
legt að „þessu landid uppí eins og þessu
þessu á milli í þessu að orði.
Þessu get ekki þessu á milli á milli þessu
á þessu þessu, er það sem sumir þessu
þessu fram, eins og þessu þessu í þessu þessu
þessu er einu á milli á þessu þessu -
þessu, að þessu þessu þessu banninu
til að komna í veg fyrir það meðal annars, að
þessu þessu neita vinnu. Það er alveg sama
eins og einhver þessu þessu þessu.
Þessu vil þessu að þessu þessu þessu
þessu, þessu þessu þessu þessu í þessu

sor að dugi, sjálfur hef þú þó ekki við fyrir
ör. Þú heyrir þess, ekki um að fara sterk-
ari rök fyrir þú að ekki sje þygt að byggja
Þakkusí úr af Íslandi, á lík þá þú þar auglýst
mat að ekki þurfi orðum að þú áð eyða.

Reinshans er óljúgt - segir mállækir,
og þá er þá sjátt og verður ekki á milli
smál, og reynta undanfarinn ára
bendir á sama ástand í fram tíðinni,
á meðan mennirnir eru þó þóskadur,
að þeir meita vinnu, sor mikil sem mi um
skid þessu átt sje stóð. Þessu máli er
af gegna um bindindis starfsemi, þú
starfar á þess grundvelli að áminna, og
þenna einstaklingum, að vinnuþeir
sje skadleg fyrir heilun, og efna þag manna,
auk þess sem þú er oft á lídun síð spill-
andi. Vinnuþeir þessu óþittilega verit
nefnd „spóir lastanna“.

þeirri starfregnd verðum við ihyákvamilega
að veita afhygli, alveg sjestaklega.

Þú bannit verður af dómur, er þá í raun
og veru þessu þú til allra framsýnna
framfara og menningu þessu, að fylkja

sje undir ámerkri bindindis starfsemi
og þessu sí og á fyrir á minningu einhunn
arkulýðum, að þáfa alls ekki neitt áfengi
um þúnd. Þetta verit sjestaklega vera
verkefni fyrir þessu og þessu, að
innvaka arkunni starfsemi áfengisins,
og þessa þú til leitar að sem flest
einstaklingar gerit þessu í bindindis
þessu eta slíkum.

Þú vel er að verit í þessu máli má
vanta þess árangurs í fram tíðinni að
þá verit ávall þessu og þessu arkunum
og þessu er leggja leitar þessu að þessu
Þakkusar. Þú þessu að vinnuþessu þessu
alveg í sögunni á þessu hátt, þú
þessu verit að öllum líkindum þessu til.

Í slíkum stórnáli þessu þessu er ekki
mest um verit að taka sem slóð slóð
heldur þá að slóð á kvéðit, og þessu
að þessu máli þú þessu áfengisins reynt
erit þessu. Þú þessu gildi einstaklinganna
vax ekki fyrir fullkomna uppléðit, og
þessi þessu, vax þá ekki undir svipum.

Spörk

það spurdist hjerna um ást af sprungingun
og sparkað var þá ímsun er þittu grunsemin
Frögur berarinn gera nú annan alburð kunnar
at: ein þá sje þar sparkað og röðklegur en fyrr.

Fakkað er nú líti hjá fram sökum fjöðarinnar
fjær magn allt er græddi sjálfleðisins með
Þis la arnir dafna af örbyrgð alþjóðunnar
og einnig karnske slannes, og fóir í Slóva-Dal

Spurid ekki máttir að sparka aut valdinn
þvi sparibinnu dott diti sem meilir ykkar
og fáid lil þess einvörðungur rök hjá rjitt^{brúts}lalin
rakjð ykkar skyldur - - og rjiltid ykkar auts.

a. b. c.

Alþugasemd.

Jeg sa nyr ekki annat það en að bysta
þessi rindi. Þegna þess, at þetta kvoti og
ein greinin hjá i blatinu fylgdust að

sva ef jeg hefði ekki viljat lake kvotið
þjekk jeg ekki greinin heldur.

Jeg las þetta undir varaststjóranum, og annan
dounforan mann og fandi okkur að kvotið
vori nú meira grin en advora, at undan
lekmu sífasta rindinnu. En vegna þess at
áður hefist komit i blatinu líst þar sem
deilt er i sjestakar stjórnmála skrefur
þá ljetum við það óalolit. En hvat nágrun-
um vilvitar þá er það nú bora grin sem
verdur blegit at. af því at þessi meim sem
nú uppi i teningnum i stjórnmálanum,
Ritstjóri

Áttur i limann.

Jeg var mjlega at lesa i fjöl sögunum okkon
og hef jeg þá lesit ofl i þeim áður, en nyr
þessir allsif gaman at lesa þess, jafnvel
þá jeg sje þarin at kunnar þess margar hvejar
það er lalsvot þrálegl at athuga hvernig
at fálkil hefir hugtal i þri daga, og bera þá
saman við það sem nú er, og einmitt
atli okkur soita mönnum at vera það

hugsnout efri þor sem á flestar sögu-
nos ganga út á þann atvinnu vlg sem
vil stundun.

þá er mjög afmáttalegt á fylgjast með
sökbarn bændasyni um fjall og fjörvindi.
þor sem hann er á leiða á þje fátur sinn,
er margir betarönnum voru áður gengur
há á fimma. Hann tekur sig upp ^{all} snemma
morguns. með nesti og nippa eða og gengur
sva dag eftir dag. þor til loka hann kemur
í ákenda dal. þor sem útileguömmum
búa. Lyr þor önnur er stendur yfir fjör-
háp miklum, og þekkir þor í þje fátur
sinn, bendir í illdeilum vil saulaömmum
er berr af hönnu. Tekur kúfl hans og
gengur til bazar útileguömmum, og vinnur
á þeim er þor voru fyrir. þáll hraustur
var. er gaf þeim álf er þor fátur.

Gaman hefir verið fyrir hann á reka
þje fátur sinn með öðru fleira, ofan af
fjallabriminum og vilur í sveit sinn, og
þá af launum hráseyni og karlmenskud.

En þá vil lükum þetta nín ekki sva rann-
vulega. þá þinnur vil útur þvi hval

þjötur hefir daf karlmensku og þor mikil.
Þá allaf voru byggðamenn látnir bera
horra horri hlut í vil skiptanum. þvi úti-
leguömmum voru gripðarnir á eignis manna
og þvi illa þekktis af alþýðu. þvi voru
til útileguömmum sva sem Grettis og Gisti
Lússon, sem st. margi í þvi daga voru
vinnuvertir, ~~segra~~ þeirnar sjerstólu af þeim
voru sva miklir afreksömmum fram yfir
fjöldan og gerðis stöð skógarömmum fyrir
lillar sakir og áfund illgjörma manna.

Stönglegi er af heyr þegar af Þrókur
kemur til Rudar konu Gistaþólfur kemur
digran gullijól af hinni ~~þvi~~ sviki ~~ömmum~~ sinnum
hinn tekur vil sjá ömmum, og tekur fram an í
narr hönnu sva bláid flaut um hann
allan. Og sva er Gisti var veginn. þá vordist
Rudar hraustlega með övinnunum, og er hinn
var lekin þá hafði hinn áður vrigil lóömmum
og sva hinn þja.

Mattu kemur mikilmans lesa þenna kafla í
sögu Gista, með ganngefni og vita
hvort þeim fyndist ekki komu hafa verið
til á þeim tíma.

Einn af þeim færi er veittu Gísla hjálpa í
útlögðinni, var Ingjaldur í Hergilsey.
Hann bjó Gísla á laun, hvern sem hann
gaf höndum yfir komið. Mákrifari er
lýsingin á því, þegar Þórkur kemur og Gísla
er í flotta undan honum, en kemst nauð-
uglega út í Hergilsey. Um þann ábyrd
hefir Stefnir og Stefánsson orð kvæði og hann
nefir "Hergilseyjarbændinn." og lét þess hér
eitt og eitt einni úr því kvæði, og mi lét
þess Stefnir ^{sjálfan} segja þess.

Hann stóð upp á harnörum höfðinná sand
þar hákinn og Gísla áttu trisýnans líta
Hann drí vor skamt undan en drí vor ^{hvar} ^{stund}
sem dakaði á vatnsborði konan hans mið.
Og honum fannst eins og hann gæti yfir gjálpa
lita Gísla svo kastat með björkun og hjálpa

En kominn var Þórkur og kallaði hatti
um kvæði þess Ingjaldur velja orði þess
"Lítu þess Gísla eða þess hér lít
þess lífa er í höndum vor fjátómennis ska."
Þess hignati Ingjaldur áhyggjunnat
af einni hans leit og hann svarði sattu

"Eg aldrei vil svívirða sand minna gef
þess selur mig þessandi aldrei mitt lífa"
en Gísla þess útlaga haldit þess hef
og hvern sem gef þess þess þessum hlit
Og stitun og þess er þess minn og lít
af flitka þess lengur þess skeyti ekki hlit."

Þess gefur þess dæmi um dænglyndi
en þess, og þess er sattu af Stefnir hef ekki
skamt þess þess og þess af þess hana í
bundit orði.

Þessum áttur þess af Þórkur kemur með
þessum og þessum af Ingjaldur segit þess
Gísla, gefir honum þess kvæði af segja þess
sinn eða dæmi.

Þess hignati Ingjaldur áhyggjunnat
af einni hans leit og hann svarði sattu.

"Eg aldrei vil svívirða sand minna gef
þess selur mig þessandi aldrei mitt lífa."

En ekki þess heljulegamalt, þess selur mig
ekki lífa mitt, á meðan þess lífa þess.
Þess þess dæmi um þessum og dænglyndi
en þess var þess þess, og illa er þess þess

at vil sem nni lifum skulum þessa á
fara langt aftur í aldri til þess at finna
slík dæmi sem þetta. Vil sem stöndum
því á mikla hæva menningastigi eftir
því sem virindamenningar segja og því
eiga virindamenningar engin ljósblik sem
þessi. En engi finst at ekki geti verið um
drenghendi og manndóm at rala ef ekki
þessa.

Sagan sjálf er fjöld sögunar en auðugar
af skaldskap og þar eru yrkisefni stór-
bráttari en í daglega lifinu.

Ái fjöld sögunum hafa sum skáldum þingi
sinar dýrust þess. E. d. Þorsteinur Erlingsson
er hann yrkir kvæði um Jónas Hallgrímsson
því geyptur hann vitur í fjöld sögna. Þar
sem áður mjaltakonu voru at mjálka og í
kvíum, en þar langtí ungi til þess at fara
á skemtilsamkomu sem átti at verða brátt-
lega, en ömur stúlkan sagdist engin
föt eiga, sem hún geti dansað í. Því heyrur
þar veika barnsráðd ulan fyrir hoiaveggjum
og melis hún. Mætti minn í hoi-kvi
kvil þú ekki því-því) þeg skal þessa þess duluna
minn at dans

Stúlkanar verdu ungi bráttari vil þetta en sjá-
staklega ömur. en sveldis stíð í at hún
hafi átt barn og baril þó til.
Þessa fjöld sögu tekur þorsteinur upp í kvæðum
þar sem hann segir.

„En látum sem fast yfir höfum um hans
og húnna sem fróðis at vinna
Sva málisum gangi ekki dæpur í dans
í dulunum barnanna sína.“

Þorsteinur finst, at Jónas hafi vona hálfgeð
verið borin út af alljórdinni möður síni,
og honum finst at hún geti þegi þó sem
börn þessar hafa látið merkast eftir sig. - at
hún geti þegi þóðina af því at hafa átt
slíka syni, þótt hún hafi aldrei balið slíkum
sonum nema hungri og gaddum.

Öfi verður manni hugsað til Fjalla-Evindar,
þessa manns sem at aldur sinn yfir 20 ár í
fjallum uppi. Öfi hefi verið þrágl í búi hjá
honum þegar mjúkið var at lala hvari hans
í sundur og breyna allt mjúkið, er kastað
hafi öma þyrskífn at lina saman. En aldrei
uppgafit Evindur, þrauteggjan og þó til, var svo
lakamarkalaust í þessum manni at fíðumum sattu

Í sögunum um hann eru fjálmörg yrkja-
efni, enda hefir þorsteinur Erlingsson byrjað
á að gjokja kvæðaflokk og hann nefni, Fjallan-
Eivindur. Þor er til þess eins og allstálar
annarstálar hjá þorsteinum, og þor eins og
áður í kvæðum sínum lekur hann svo
lítilmagnans, og þess sem harðast hefir
orðit úti, það; hvað lífskjör smelur og
dómur sögunnar, sem stundum því miður
hefir ekki verið sjétt látt í dómum sínum.

Í þessum kvæðaflokk er langt kvæði er
þorsteinur nefni í „Hróðubreið orkin dunnur“.
Þor er Eivindur eins og bláttars og næstunnur
því snalarlaus. Stallar er í bygd og í norðhelli
Óstálar Eivindur eru ekki glarilegar, þor sem
hann sjálfur, sá eini sem hafði hæg á að
hjálpa þóttu, hann er sjálfur svo illa
komin, og lifir því hönnungerlifi sem nokkur
mannleg vora getur lifað.

Jeg lek hjér upp í kvæðinu 2-3 rindi
þor sem þorsteinur létur Eivindur láta vil
sjálfan sig í einvernum.

En þá var vor í því sem kom í vor
að þyggja fyr á kláris skifti um hoga

Er Wium, baul til Hallandsfje og þor
í fjálmörg mat og kyrra ellidaga
En hefti hann Grettis viljal vora þor
þá var líkast engin Grettis söga.

Hans Wium siskomatur var ein af þeim
því sem rjetta Eivindi hjálparhönd í ~~xxx~~
~~xxxxxx~~ og bauld hama honum á hann
skuldur koma honum á laum til Hollands,
þor sem hann geti byrjað orjtt og frjálst
lif. En Eivindur hugsar sem svo, að hefti
Grettis viljal vora þor, þá átti þjófur ni
heldur engin Grettis sögu til. Og svo hugsar
hann einnig.

„Jeg þarfnuð hvern og sjálfur, Gunnar sá,
þor sámar os og gæti verkin mögum,
að fláti eða uppgejft endi sögu þá,
sem annars geti verið löng og fægur.
Því hengda ennum er margast hallast á,
er mark og tegthins drepur allar sögur“

Jegar Gunnar á Hildaranda er skur gjör, og
er á reit bauld ír állhögunum sínum, þá stígar
hann af hestbaki, í Gunnarshalma, og lítur yfir
ljósadil, sem hann er að horta þá til þjórlagna
landa. Þá verður honum á orði, „Fögur er klátur

sva at mja hefir him aldrei jafn foga sýnt.
bleikir akas og slágin líta, ok munu ek him
rita. ok hvegi fara. Þetta er það sem þar stá
látur Eivind hugsa, og honum fern eins og
hinum gómtu heitum, hann fer hvegi
en horfist í augu við him höfdu lífs kjör.

Síðar í kvöldinu lét þar stáinn fyrir umum
Eivindar. „En það mjet ofur lítið lokast þjell,
ef lík mitt skildi verða hjítan þarit. o.
af því jef sá við sand og komafell,
at sjá þar komu tuttugasta vorit.
Til þess jef hafti, þó að margan skell
lík þess jef hafti, löngum greiðkað sporit“

Það heldur Eivindi uppi í öllum þessum
hörunum at hann stengir þeit og sörir
við Sand og komafell, þessi káldu orapi-
mátturbjörtin sin sem hafa þó verit honum
líttgjöful, sýnt honum löngtan lína ársins
líti og þarit, en þó, oná hit stutta og yndis-
lega samar sin meira. Hann þráir enn einu-
sinni, at sjá vorulína skina í sig í komafelli-
líndi, og þráir at vorbláin leiki um sig í
landi einu tuttugasta vorit, þó er lokamarkinn
nær. Í niðurlagi koalísins er komit annat

viðhorf, þó lísi þessum hugrenningum Eivindar
þitt og drimandi, þó sé hann.

„Nú fóru lokin líka at þokast nor
og lokins stéit jef þessum seiga dröma.
Til áttuljóis sem leingi, munu ekor
þó leit jef sílast hvegisgarminni þina
þó líka um allar heitar hagar blar
og Herðubreið í natursáttaljóina.“

Hugsum okkur fjallaþínan sem lífa at hefir
allan velurinn við frostil, hveidarnar, klakkyrd
og hungrið, algjöra eynd og úbyggð í öllum
reitum. Hann síður í þaguri við brekku, útsýnd
er yndislegt, hann sjá lífrana líta og fimur
kvöldbláinn leika um vanga svo, og allis líndar
eru nauðgullnis, af guldum himnar komandi
kvöldrítar. Er ekki þetta dyrdlegt fyrir þína
þessum son úbyggðanna, hefir nokkuð matar
lífa yndislegri stund, en fjalla Eivindur í
þessum kvöldi.

Er ekki smítt í ferdinni í þessum vísuordum
„þó líka um allar heitar hagar blar
og Herðubreið í natursáttaljóina.“

Þessa divandrar þessum og sem þetta kvöldi, greipa
smíttungarinn uppis hinum gómtu ~~meira~~

munumelasögum þjólaíma, og þar er
mikil um að sanna, þar verður ekki ást
til bóts i næmni framtil.

Jeg vil enda þessu línu með því að taka
mjer i munum vinnu eins af hjálföldum
útlá skáldum vorum og oska eins og
hamm.

"Á stjörðin onegi þá afstrauma þá
í oborinu skáldanna kvöldum."

Þegrimur Kristinnson.

Kreppuhugleiðingar.

Kreppan er skallin á! - Heimskreppa!
Eins og norðan hritin kemur ábólin til okkar
Íslendinga, þar landit okkar i himn gegn-
vona hvíta hjúps og klifir engu, eins hefir
heimskreppan all yfir okkar onemungar-
fjölísarar gjörvalkar, svo þar ríða vit.

Kreppan er svo áþreifanleg, að þeir munu
þeir vera, sem ekki kannast við hana, eða
vita ekki hvað orðit "Kreppan" þýðir eins og

það er notað i venjulegum skilningi. - Það
er líka með sammi segja, að ekki sj mun annar
meira talat eða ritat en bálvata kreppuna.
Vil þó mun um hana hvers vit átra, i hverju
bloti sem vit sjáum, en fleiri og þorri dalkar
um kreppuna, tímaritir ræða um hana
jafnvel um heilar bækur skrifaldr um hana
og svo að ígleyndu ílvarpinu, sem flytur okkur
síndin þessa Vilhjálms og skáldgjóra, og lígustar
o. fl.

Þá að jeg taki mjer ni þenna i hönd, og
ræddi um kreppuna yfirlit, tildrög hennar
og orðir eftir bestu föngum. Því jeg vil að
það veri að lesa i bókafullan lakinu og jeg
munði draga þá þá fram á þessum, sem
þið þjálagar hafid eigi áður gjört ykkur gjást.
- Nei; himn er áttílgangur minn, að
ræða að nokkru þá hlit málsins, sem snir að
okkar Íslendingum, sjer staklega og hvað vit
gerb til þess að sjá okkar farborða útlis egong-
unum og kreppunni. Slitt þinn mjer lítlu
skifta í þvi sem komit er, hvers vegna þetta
heimstól er yfir okkar skallit, en vist er um
það, að ef, vil heftum vort þannig i líðum

örum, hefi verðfallið eigi lagt svo til-
fimanlega í atvinnu eigi fjölsönnu,
sem rann til á orðin. — Þá muna
þeir hugsa um þá í háská, hvernig þann
þor af höndum, heldur um hilti af bjargast
í þorum og slíkt þor mii af gjöra,
Og getum vit ekki bjargast okkur Ís-
lendingar? — Jui! ef vit viljum allir.
Eru þeir stuga engin veltungatöku. Hugsa-
markaðurinn þarf af gjörbreytt. Góðri
undanfærinnna ára — endavör svo þýð-
hefir vaspal okkur af mikil inn í þing
í þu alþjóðavilskipta, og vil þá þess vort
af höndlausir um þá sem fjöllegt til,
eða an. i. o. vörðmálin í okkar eigin landi.
Framleitta fjölsönnu er mii svo, vegna stál-
hátta, af ómögulegt er annað en skipte
líluvert vil áttar fjölir, en þor hefir þá eigi
vort kunnat í þá. Framleittan er af vort
einkaf. en þá fremur er þá ápsakan legi
af senda mikil af önnurri vort út
landinu, en kaupá í stálin fullumavort
miklu, dýra. Þessu fylgja einþrum tótt
áttar: flutningur vörðmála útir landinu

og síðar en ekki með atvinnu skortur, sem mii
er eitthvert alvarlegasta vilfangsefni þess
fjölþjótags af læst vil.
Í morgun 30 apríl, hefst þess svokallaða
„Íslenska vika“. — Tilgangur þess er
þess þess mii stunda til: af þá alla Íslendinga
til þess af nota atvinnu íslenska framleittu
í sjö daga, eftir þá er framast er heft.
þolla þess vort um vortingu meðal fjöl-
sönnu og slíku þess okkur af vort athyggli
og vort vil. Ef vit getum vort íslensku
í sjö daga af atvinnu, getum vit þá þess
þess þess vort vort vil vortingu þess og
þess mii í þess mii og þá í af vort ein
þess mii í þess mii þess mii. En þá er ekki
mii með þá; þess alþjóðar vort af stá undir!
Þess Íslendingur vort af stá þá á byrgi, sem
í þorum þess, af vort sjálfsþá fjölsönnu
og þess sjálf þess. Og vil mii þess vort mii um
af mii náttúra er svo gjöful af vort gjalda
þá sem vil þess til. — Þess í landi, þess
og þess okkur, mii ekki þess okkur þess í
mii þess. Eg hefi þá þess af þess þess
þess okkur af höndum. — Íslendingum — til þess

á við sigurbunst. í henni, þraskulunni
af henni og yrdun sjálfstæðari hvers um sig.

Torfedur vorur hafa hafa reynt margar eld-
raunir, og aldrei látið bugast á fullu.

Það er lítil nauðsynlegt þú sjálfstæðar
hvarna þjóðar: í fyrsta lagi á þú
skipi sinum máttum sjálf, og í öðru
lagi, á þjóðmálinu þínu í góðu lagi.

Slutt er síðan íslenska þjóðin þjekk
viturkent sjálfstæði sitt - stjórnmáttalega
eftir langa baráttu - - því skildum við þá
ekki standa vörð um þjóðhuginn?

Gleðilegt sumar!

Sauka 29. apr. 1933.

Goimur Lissason.

Athugasemd.

Grein eis er ljós byrlist á undan,
var lesin upp á ungmannafélagssundi á Hlaugra-
götu, síðast lítil vor. Þegna lína leysis komst
hinn ekki inni blóði þá, en er ferd inni
það nú, þótt langt hje um lítil.

- Rísl -

Flóredja

Sýrli á og kvíld er komið,
því þú Ingimund.

Þjá mig gisting þegar þjekk þann,
fátakum, um stund.

Oftast vor þann illa snettur
sinnig stundum svatt.

því, í minnum andans atari,
alt er ber og kalt.

Góði þú ferd gisting þessi,
gleðst við þessa snab
sem á hafa „breytt“ á borðum,
þessi mjöl á skáp.

Stax þú áttir, ekki á leit,
inn í minar dyr.

Þrállaug var ei hollt af þínu,
því á milli þýs.

Þótt ei rolin þanablöði
lestu, gengis nú.

Það mun vera á þakka míni
- þreka og kristni lívi

Margt er beeytt, - en einn og áður
áin skilur lönd,
- hún sem vakti, slyrjöld stríða,
slyrði Hrollaug's hönd.

Hrollaugur bjó bjór í Níu,
hafði lítil búi,
hann var ekki í heiminn borin,
- höfðingi sem þú.
Samt hann kríði einn og áhrir,
á sinn krapl, og þor,
Ljet þú höndur, krifsa, skifla,
- hvernir Saga var.

Sjálfsagl: hafa sýnis þinnir
sagl vit afstapan,
- eitthvat - sem að eggjal hefir,
ofsafenginn manni,
Óhapp var þat öllu storra,
er hann spjolti skaut.
- þú, lík Hrollaug's, sendir veinin,
svo hann, komst á braut.

Heill þjór jöfur, gamli goði,
- göfgin, bjór í þjór,
óska jeg, þína eggileika,
alti: maður hurr.

Saman hápast, askan unga
ýmsa rökku - stund,
Empá vilja hraustir halir
- hafa „gólans“ fund.

Níu 26-1-1934.
Ágripur Kristinsson.

Ritstjóri. Ágripur Kristinsson.